Kosovo, interese divergente

Ciprian-Vasile RUS*

Key-words: *Kosovo, Russia, Republic of Serbia, UCK, interests*

În spaţiul Europei de Sud-Est s-au manifestat, după dezmembrarea Iugoslaviei, diverse forme de conflict, inclusiv fenomenul terorist, ca urmare a luptei duse pentru reconfigurarea zonelor de influenţă.

Prezenţa în ţările din această zonă a unor membri ai unor organizaţii teroriste care îşi au bazele în Orientul Mijlociu reprezintă un potenţial pericol pentru întreaga regiune, inclusiv pentru Rusia, având în vedere conflictele în care a fost implicată, precum cele din Afghanistan sau Cecenia, unde Rusia, de religie creştin-ortodoxă, s-a confruntat cu state cu cetăţeni de religie musulmană. Pe de altă parte, cu toate că se confruntă cu tendinţe de autonomie sau chiar de desprindere de teritoriul său manifestate de către minoritatea kurdă, trebuie menţionat sprijinul pe care Turcia, rivală regională a Rusiei, l-a arătat faţă de statele din Comunitatea Statelor Independente care au populaţie musulmană, faţă de cauza pentru care luptă Georgia şi Azerbaidjanul, dar şi faţă de lupta susţinută de Cecenia musulmană, care a promovat şi lupta teroristă pe teritoriul rus. Totodată, ministrul adjunct de Externe de la Pristina, capitala Kosovo, a recunoscut într-un interviu că „avem o relaţie foarte lungă cu Turcia […] există zeci de mii de legături familiale şi o conexiune veche între cele două ţări". Acesta mai menţionează că Republica Turcia a oferit un sprijin esenţial în activitatea de lobby diplomatic (care avea ca scop final constituirea statului independent Kosovo) (Christopher Deliso, *Kosovo după independenţa supravegheată*, interviu cu Petrit Selimi, ministru adjunct al Afacerilor Externe din Pristina – www.balkananalysis.com).

O situaţie aparte în zonă o reprezintă Grecia, care, în perioada Războiului Rece, se afla sub influenţă occidentală, dar este de religie ortodoxă. Moscova a manifestat susţinere pentru formaţiunile de extremă stângă, care luptau împotriva capitalismului, globalizării sau NATO şi a altor instituţii europene.

Încă de la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial, Rusia a încercat printr-o serie de mijloace să includă Grecia în sfera sa de influenţă. În acest sens, este de menţionat susţinerea de care s-a bucurat, din partea Rusiei, generalul grec Marcos, suspect a fi fost agent al serviciilor secrete ruse, în crearea unei

* Universitatea „Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca, România.

„Philologica Jassyensia", An X, Nr. 1 (19), 2014, Supliment, p. 737–745.

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

rezistenţe, chiar armate, împotriva „capitalismului”. Acesta a reuşit să atragă de partea sa un important sprijin popular prin tot felul de promisiuni, să înarmeze o parte a populaţiei şi să înceapă o luptă de înlăturare a capitalismului şi de instaurare a comunismului (soldată în cele din urmă cu un eşec). Şi în zilele noastre Grecia reprezintă o miză importantă, fiind ţară membră a Uniunii Europene, important pol turistic şi, având în vedere caracterul grecilor, o ţară rebelă, destul de greu de controlat chiar de către organismele Uniunii Europene (a se vedea recenta criză economică prin care trece Grecia) şi care a avut o atitudine nu tocmai negativă la adresa Federaţiei Ruse pe parcursul războaielor iugoslave. Totodată, Grecia reprezintă un important punct de intrare în Europa a migranţilor ilegali.

În 1975, s-a înfiinţat în Grecia organizaţia teroristă „Apostolii Terorii”, devenită ulterior „Organizaţia Revoluţionară 17 Noiembrie”, cu o doctrină marxistă şi care lupta prin mijloace specifice organizaţiilor teroriste pentru ieşirea Greciei din NATO şi ruperea legăturilor cu instituţiile europene, dar şi împotriva intereselor turceşti, întrucât membrii săi doreau ieşirea Turciei din Cipru.

Terorismul grec a lovit şi interesele Statelor Unite ale Americii. Exemplificative sunt situaţiile din anul 1975, când un ofiţer american a fost asasinat, şi din 2007, când ambasada acestora din Atena a fost ţinta unui atac terorist (soldat cu pagube materiale). O Grecie membră NATO şi a Uniunii Europene, instabilă politico-economic sau chiar fragilă din punctul de vedere al luptei antiteroriste, convine intereselor Federaţiei Ruse.

Anii ’90 ai secolului trecut au găsit Grecia în postura de aliat al regimului Milošević, motiv pentru care a încălcat unele din măsurile impuse ca sancţiuni regimului de la Belgrad, determinându-l pe ministrul danez de Externe şi preşedintele Consiliului European de Miniştri, de la acea vreme, Uffe Ellemann-Jensen, să acuze, în mod vădit, Grecia de aceste practici (Palmer 1993). Grecia avea relaţii tensionate şi cu Macedonia, datorită numelui pe care şi-l dorea statul macedonean. În aprilie 1993, Statele Unite ale Americii au votat în Consiliul de Securitate ca Macedonia să fie admisă în cadrul Organizaţiei Naţiunilor Unite, sub denumirea de FYROM (Poranešna Jugoslovenska Republika Makedonija), fapt care a determinat reacţia negativă din partea grecilor. Temerile Atenei s-au multiplicat odată cu semnarea unor acorduri între Turcia, Albania, Bulgaria şi FYROM. Apariţia unor noi state islamice în zonă ar fi putut „încercui” Grecia, motiv pentru care aceasta nu a fost de acord cu dezmembrarea Iugoslaviei şi a sprijinit regimul Milošević de la Belgrad, ca Serbia să păstreze controlul asupra Kosovo şi Macedoniei. Exista la Atena teama de a se realiza o încercuire a Greciei de către Turcia, care dorea să îşi consolideze influenţa în zonă. De asemenea, exista teama declanşării unor posibile acţiuni iredentiste în spaţiul din vecinătatea Serbiei (Albania, Macedonia, Kosovo) provocate de etnicii musulmani (Gallagher 2006: 30).

Se pare că serviciile de informaţii greceşti au colaborat cu cele sârbe, în vederea destabilizării Macedoniei. A fost elaborat un plan comun denumit „Cleştele lui Solomon” care stabilea metode prin care se punea presiune economică şi militară asupra Macedoniei. Se anunţa atât de către Grecia, cât şi

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

de către Serbia existenţa unei importante minorităţi greceşti şi sârbe pe teritoriul macedonean. De altfel, Grecia a sprijinit Serbia în conflictul cu Bosnia, inclusiv prin voluntari greci care au luptat alături de sârbi (Gallagher 2006: 31-32). Importante cantităţi de arme au intrat în Serbia dinspre Grecia, mai ales în perioada ultimului mandat al lui G. Papandreau.

Elocvent este dialogul dintre reprezentantul Greciei, Papandreau, şi preşedintele Franţei, Jacques Chirac, de la un dineu al liderilor Uniunii Europene, din 29 iunie 1995, când Franţa abia preluase preşedinţia acesteia. Liderul grec a afirmat că sârbii au motive religioase pentru a acţiona, iar Jacques Chirac a replicat că „Nu-mi vorbiţi mie de război religios. Aceşti oameni nu au niciun fel de credinţă. Sunt nişte terorişti" (Gallagher 2006: 35).

Grecia a sprijinit iniţial Serbia, pentru că se temea de o încercuire islamică, ce putea să îi creeze o situaţie nefavorabilă şi care avantaja Turcia, aceasta fiind rivala Greciei, mai ales în problema cipriotă. În cele din urmă, presiunile externe, mai ales din partea liderilor Uniunii Europene, dar şi a Statelor Unite ale Americii au determinat Grecia la o atitudine mai moderată în exprimarea poziţiei faţă de conflictele iugoslave.

Posibilitatea apărută la începutul anilor '90 de a se crea în sud-estul Europei state de religie musulmană, rupte din fosta Republică Iugoslavă, era de natură a alarma Rusia, prin prisma mai multor efecte pe care le puteau produce, cu impact asupra intereselor sale regionale: creşterea influenţei turceşti în defavoarea Rusiei, Turcia fiind şi ţară membră NATO, destrămarea Iugoslaviei, republică condusă de Slobodan Milošević de la Belgrad care avea relaţii de alianţă cu Rusia (Serbia şi Rusia au o alianţă tradiţională), creşterea influenţei Statelor Unite ale Americii în aceste spaţii, dar şi a Germaniei, deschiderea accesului spre NATO şi altor state din apropierea Iugoslaviei, apropierea instituţiilor europene şi euro-atlantice de graniţele Federaţiei Ruse cu influenţarea tot mai accentuată a politicii unor state care în anii '80-'90 nu concepeau să-şi rupă „cordonul" de Rusia, prezenţa în spaţiul sud-est european a unui număr tot mai mare de mujahedini, cu o atitudine ostilă Rusiei şi creştinismului. La toate acestea se adaugă conflictul din Kosovo, în care a fost implicată şi Armata de Eliberare din Kosovo (UCK), organizaţie catalogată de multe state ca fiind o organizaţie teroristă. Apărea şi perspectiva unei Serbii slabe şi izolate care apoi să fie acaparată de Uniunea Europeană şi, poate, mai târziu, chiar de NATO.

Elocventă este atitudinea Rusiei, în cadrul războaielor iugoslave, privind refuzul acesteia de a-şi pune, în cadrul IFOR (forţa militară însărcinată cu supravegherea respectării Acordului de la Dayton), militarii săi sub comandă NATO, dar în acelaşi timp a acceptat să îi pună sub comandă americană (este vorba de principiu, chiar dacă de multe ori NATO se identifică cu interesele Statelor Unite ale Americii). S-a ajuns astfel în situaţia ca forţele ruse din cadrul IFOR să nu fie subordonate generalului american George Joulwan, comandant al forţelor aliate în Europa (SACEUR), ci generalului american George Joulwan, comandant al forţelor americane în Europa (CINCEUR), chiar dacă este vorba de aceiaşi persoană. Pe de altă parte, punerea soldaţilor ruşi sub comandă NATO, în

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

ceea ce priveşte o situaţie conflictuală din fosta Iugoslavie, ar fi trimis Rusia într-o balanţă de putere care ar fi exclus-o de le negocieri şi nu i-ar fi permis, în situaţia viitorului conflict din Kosovo, care se prefigura, posibilitatea adoptării unei poziţii divergente NATO (Ungureanu 2010: 156-157).

Ulterior, asta s-a şi întâmplat, Rusia a adoptat o poziţie contrară Statelor Unite ale Americii şi NATO, vizavi de războiul declanşat în Kosovo, unde organizaţia UCK beneficia de sprijinul SUA şi al ţărilor occidentale, iar Republica Sârbă era sprijinită de Rusia. Aceasta din urmă a promis Serbiei că ar opta pentru dreptul său de veto din cadrul Consiliului de Securitate al Organizaţiei Naţiunilor Unite, în situaţia în care s-ar supune adoptării o rezoluţie împotriva Serbiei. Interesele ruse nu sprijineau o teorie a separaţionismului în Serbia, şi datorită intereselor ruse din Cecenia, unde exista o situaţie asemănătoare. Serbia se aflase în sfera de influenţă rusă, iar acum se discuta o intervenţie NATO care, în plus, ar fi ştirbit şi autoritatea Rusiei. Chiar dacă unii autori (*Ibidem*: 158) prezintă ca argument opoziţia Rusiei şi prin prisma faptului că NATO putea dezvolta un model de intervenţie în spaţiul ex-sovietic, exemplificându-se cu situaţia din Georgia, cu cele doua zone Abhazia şi Osetia de Sud, în care se cerea intervenţia NATO, opinia noastră este aceea că, din contră, situaţia din Kosovo putea prezenta un precedent pentru a putea permite o intervenţie rusă în Georgia, şi nu una NATO, deci, favorabilă Rusiei. Anii care au urmat declanşării bombardamentelor NATO asupra Belgradului au şi demonstrat faptul că Rusia a intervenit în Abhazia şi Osetia, reprezentanţii Rusiei invocând chiar „precedentul Kosovo". Intervenţia rusă în zona georgiană a avut loc în 8-12 august 2008, după ce la 17 februarie, în acelaşi an, Kosovo tocmai îşi declarase independenţa. Ulterior, în 2014 au „intervenit" militar în Crimeea, unde „referendumul" solicita alipirea la Rusia. O situaţie asemănătoare vine în sprijinul intereselor ruse şi în situaţia existentă în Republica Moldova, unde separaţionismul este invocat de regiunea Transnistria, regiune care este folosită şi ca monedă de „şantaj" la adresa Republicii Moldova pentru a o ţine sub influenţă rusă şi a nu-i permite apropierea de România şi de instituţiile europene şi euro-atlantice (în această zonă se află un important complex militar industrial, precum şi o uzină care produce componente pentru arme nucleare şi un centru pentru controlul comunicaţiilor). „Precedentul Kosovo" a fost corect înţeles de către diplomaţia rusă şi dintr-o situaţia în care Rusia părea să iasă înfrântă a reuşit să o întoarcă în favoarea sa.

Faptul că, la un moment dat, Rusia a înţeles că nu ar avea câştig de cauză în Kosovo şi că a renunţat la această regiune, poate cedând în favoarea creării „precedentului" care ar fi ajutat-o în zonele în care exista o populaţie rusofonă sau exista un risc pentru Moscova de a-şi pierde influenţa, pare condiţionat şi de dialogul din cadrul Grupului de Contact care se ocupa de situaţia conflictuală din Kosovo, din octombrie 1998, care s-ar fi purtat între miniştrii de Externe ai Germaniei, Klaus Kinkel şi Igor Ivanov. Ministrul rus de Externe ar fi spus că: „dacă o veţi duce la Organizaţia Naţiunilor Unite, vom folosi dreptul de veto. Dacă nu, doar vă vom denunţa" (Judah 2000: 183). Discuţia a fost relatată de către reprezentantul administraţiei Clinton lui Tim Judah (Ungureanu 2010: 158). Rusia nu putea să îşi exprime o poziţie făţişă de acord cu statele membre

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

NATO şi contrară aliatului său Serbia. Existenţa riscului ca o rezoluţie a Organizaţiei Naţiunilor Unite să fie supusă la vot şi Rusia să îşi exercite dreptul de veto, care ar fi dat câştig de cauză acesteia, dar ar fi tensionat într-un mod similar celui din perioada Războiului Rece relaţiile cu NATO, a fost înlăturată prin negocieri şi prin optarea, în cele din urmă, pentru o intervenţie „umanitară" NATO. În acelaşi timp, Rusia susţinea Serbia în lupta sa cu UCK, iar Statele Unite ale Americii şi statele din Europa Occidentală sprijineau, prin mijloace mai puţin vizibile, organizaţia UCK. Nu trebuie neglijate, pe de altă parte, nici problemele georgiene, cu Abhazia şi Osetia de Sud, unde populaţia este majoritar rusofonă, problemele legate de Transnistria şi nici recenta criză din Crimeea, unde chiar se invocă precedentul Kosovo, situaţii pe care Rusia s-ar putea să le fi prevăzut, la acea dată, ca posibile scenarii în viitor. Meritul diplomaţiei ruse este acela de a fi prevăzut aceste desfăşurări ulterioare de evenimente.

În 1998 au avut loc anumite tensiuni între Rusia şi Serbia. Rusia, care era supusă presiunii occidentale (este de luat în considerare şi existenţa unei presiuni interne, Rusia având pe teritoriul său şi o importantă populaţie musulmană care simpatiza cauza kosovară) în problema Kosovo, s-a confruntat şi cu o decizie a lui Slobodan Milošević care, în 16 iunie 1998, la o întâlnire cu preşedintele rus Boris Elţîn, a acceptat condiţiile Grupului de Contact, dar a doua zi o parte a armatei sârbe a declanşat o ofensivă în Kosovo, fapt care a generat o reacţie negativă a diplomaţiei ruse. Cu toate acestea, la declanşarea campaniei NATO, Rusia a întrerupt pentru o perioadă relaţiile cu organizaţia nord-atlantică şi şi-a retras ataşatul militar, iar la 24 martie a depus o rezoluţie ONU pentru a condamna bombardamentele NATO din Serbia. Rusia a mai avut unele încercări slabe de reacţie: la 16 aprilie Duma de Stat a votat o alianţă între Rusia-Belarus şi Republica Iugoslavă, după ce anterior preşedintele rus Boris Elţîn declarase că: „ei vor pur şi simplu să se facă stăpâni peste Iugoslavia […]. Nu putem permite să se întâmple aşa ceva" (Gallagher 2006: 108). Abia la data de 3 iunie Slobodan Milošević va accepta retragerea sârbilor din Kosovo, rolul de mediatori al conflictului avându-l preşedintele Finlandei, Martti Ahtisaari, dar şi reprezentantul rus, ministrul de Externe Victor Cernomîrdin, Rusia forţând, fără reuşită, o împărţire a provinciei atât de disputate. Cu toate că Rusia conştientiza că soluţia găsită în cazul Kosovo va veni în sprijinul acţiunilor sale viitoare, încerca totuşi să salveze şi în cazul Serbiei, cât putea salva sau cel puţin cât să dea aparenţa unor tentative în acest sens. Astfel de acţiuni diplomatice ale Rusiei erau totodată de natură a nu trezi suspiciunea ţărilor membre NATO asupra viitoarelor sale acţiuni.

Reprezentanţii Rusiei au invocat în repetate rânduri încălcări ale normelor dreptului internaţional, începând de la bombardamentele NATO fără o rezoluţie ONU, dar şi faptul că:

> administraţia din Kosovo îşi declară fără echivoc intenţia de a proclama unilateral independenţa provinciei sârbe, în contradicţie cu prevederile Rezoluţiei 1244 şi, în loc ca o astfel de declaraţie să fie contracarată, asistăm la încurajarea de către un grup de ţări a acestui pas ilegal care riscă să ducă la consecinţe

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

> serioase atât în planul stabilităţii regionale, cât şi în cel al securităţii internaţionale,

după cum se arată într-un text dat publicităţii de Ministerul rus de externe; de asemenea, că

> populaţia nealbaneză a provinciei, în special etnicii sârbi din Kosovo, nu dispun în continuare de garanţii minime de securitate şi pentru exercitarea drepturilor fundamentale [...], alimentând tendinţele separatiste ale Pristinei, Statele Unite ale Americii şi unele state ale Uniunii Europene ignoră pe faţă toate iniţiativele formulate în cadrul negocierilor directe între părţi

după cum se arată în acelaşi comunicat.

> Situaţia riscă să ducă la o criză ce va scăpa de sub control [...] se fac manevre de culise în jurul conducerii Organizaţiei Naţiunilor Unite, pe care unele state vor să o determine să accepte legitimitatea unor paşi ilegali,

se mai arată în comunicatul rus (George Damian, *Kosovo, cel mai periculos precedent* – www.ziare.ro).

De partea Rusiei şi Serbiei s-a situat China, opozantă a Statelor Unite ale Americii şi candidată la statutul de superputere. Aceasta se confruntase cu manifestaţiile din piaţa Tiananmen şi de atunci reprezentanţii săi promovaseră naţionalismul. Sprijinul Chinei pentru Serbia a fost unul logistic, dar şi o promisiune de veto în Consiliul de Securitate al Organizaţiei Naţiunilor Unite în cazul unei rezoluţii pentru utilizarea forţei. Este cunoscută tensionarea relaţiilor China-Statele Unite ale Americii datorită bombardării din „greşeală" a Ambasadei Chinei de la Belgrad de către forţele NATO. Supoziţia era aceea că o parte a acesteia era pusă la dispoziţia unor lideri sârbi care o utilizau ca post de comandă.

Iranul faţă de care, în ceea ce priveşte programul său nuclear, Rusia manifestase o atitudine moderată pentru a contracara dorinţa Statelor Unite ale Americii de a domina zona asiatică şi a Orientului Mijlociu a sprijinit activitatea teroristă a UCK, atât prin instruirea în bazele sale a luptătorilor acestei organizaţii, cât şi prin punerea la dispoziţia acesteia de mijloace combative şi resurse umane: luptători antrenaţi. Iranul era interesat în apariţia în această zonă a unui stat musulman, de a crea o peninsulă care să permită pătrunderea islamului în Europa. În acest sens este de menţionat ideea unor importanţi lideri teroriştі, ca Osama bin Laden, de a crea un stat european musulman mare, de la care să pornească islamizarea Europei (acesta vizitase în anii precedenţi zona).

În Africa, continentul în care există numeroase baze teroriste, aproximativ 20 de state africane musulmane au recunoscut Kosovo, Organizaţia Conferinţelor Islamice adresând o invitaţie tuturor statelor africane de a recunoaşte Kosovo.

Anul 2012 a adus noi tensiuni în sud-estul Europei. Acceptarea statutului oficial al Serbiei, de candidat la Uniunea Europeană, a fost iniţial scurtcircuitată de România şi de Lituania. România a întrezărit o posibilitate de a negocia statutul etnicilor români care se află pe teritoriul Serbiei, iar Lituania râvnea la preşedinţia Organizaţiei Naţiunilor Unite, care revenea Europei de Sud-Est şi pentru care şi-a arătat intenţia şi Serbia de a prezenta un candidat, în persoana

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

ministrului său de Externe Vuk Jerenić. Pe de altă parte, Lituania a lansat şi ideea că intenţia Serbiei de a accede în Uniunea Europeană este „opera" Moscovei (Pierre Arnold, *Serbia-Kosovo: a glimmer of light at the end of the tunnel*, ESISC Analysis – www.esisc.org).

Croaţia şi Bosnia, foste republici iugoslave, aveau tot interesul în existenţa unei Serbii slabe, care să nu le ameninţe în niciun chip integritatea, mai ales că trecuseră, la rândul lor, printr-un lung război cu Serbia. Croaţia, probabil cea mai avansată ţară din punct de vedere economic dintre cele din zonă şi cea mai pregătită să facă parte din alianţele occidentale şi euro-atlantice, a condus, în 2009, Comitetul Consiliului Securităţii Organizaţiei Naţiunilor Unite şi a semnat mai multe acorduri cu Statele Unite ale Americii referitoare la imigranţi şi la schimburile de informaţii inter-instituţionale. S-a implementat programul Controlului Exportului şi al Securităţii Graniţelor al Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii pentru o mai bună securizare a frontierelor cu Serbia, Muntenegru şi Bosnia-Herţegovina. De asemenea, în Croaţia s-au introdus paşapoartele biometrice (*Rapoartele SUA acuză atacurile teroriste din întreaga lume* – www.septimer.com; 30.08.2010).

O situaţie mai delicată a traversat Republica Macedonia. Nici aceasta nu era interesată în existenţa unei Serbii puternice, dar se confrunta la rândul ei cu o situaţie tensionată cu etnicii albanezi care conviețuiau pe teritoriul său şi se afla într-o stare de încordare cu Grecia, aliatul Serbiei, în special datorită numelui de „Macedonia". În timpul războiului din Kosovo, o bună parte din membrii organizaţiei teroriste UCK s-au adăpostit pe teritoriul macedonean. Un număr însemnat de etnici albanezi din Macedonia au luptat alături de UCK împotriva sârbilor.

Macedonia s-a confruntat în cele din urmă, într-un conflict, cu etnicii albanezi, strânşi în jurul NLA (Armata Naţională de Apărare), care anunţa că nu luptă pentru existenţa unei „Albanii Mari". Macedonia beneficia de o armată redusă numeric şi neexperimentată, iar NLA a beneficiat de luptători cu experienţă, care au luptat şi sub stindardul UCK.

La data de 14 august 2003, preşedintele Statelor Unite ale Americii, George Bush jr. a lansat un avertisment pentru NLA, în sensul în care, dacă aceasta continua lupta împotriva Macedoniei, urma să fie catalogată ca organizaţie teroristă. În urma acestor avertismente, NLA a încetat lupta şi a hotărât să se dezarmeze, fiind încheiat Acordul de la Ohrid. O eventuală dezmembrare a Macedoniei nu era în interesul american sau chiar european.

Deşi stările conflictuale menţionate se aflau în interiorul Europei, Uniunea Europeană s-a dovedit nepregătită în rezolvarea unor asemenea situaţii, motiv pentru care era de aşteptat intervenţia Statelor Unite ale Americii şi a NATO, protectorul militar al Europei.

În iunie 1995 au avut loc, la metroul din Paris, atacuri teroriste care au fost revendicate de extremiştii algerieni, membrii Grupului Islamic Armat (GIA). Serviciile secrete franceze au dovedit ulterior, după derularea unei acţiuni antiteroriste, denumită „Vigipirate", că participanţii la atacurile teroriste menţionate au fost antrenaţi în Afghanistan şi Bosnia (Fulga, Fulga, Fulga 2009: 97). De asemenea, liderul kosovar Hashim Thaçi, fost lider al UCK, care era

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

denumit „Șarpele” şi care deseori a fost nominalizat ca fost participant la acţiuni teroriste, dar şi că făcea parte din grupările de crimă organizată care acţionau în zona Kosovo, s-a ascuns pentru o perioadă în Elveţia, iar apoi a devenit prim-ministru al autoproclamatei republici Kosovo (*Ibidem*: 99). De altfel şi parlamentarul elveţian Dick Marty l-a indicat pe Hashim Thaçi ca fiind implicat în traficul de droguri şi de organe, dar şi în cazul unor asasinate (Pierre Arnold, *Serbia-Kosovo: a glimmer of light at the end of the tunnel*, ESISC Analysis – www.esisc.org). Au existat şi ziare cu impact internaţional care, citând diverse surse, l-au catalogat pe Hashim Thaçi ca fiind membru al crimei organizate din Kosovo şi un important lider al unei organizaţii teroriste („The Guardian of London”, 25 January 2011).

Rusia a încercat să se opună intervenţiei statelor occidentale-NATO, în spaţiul în care altădată era prim-solistă, dar începuse un proces ireversibil pe care l-a înţeles şi a început să îşi îndrepte atenţia spre consolidarea Federaţiei Ruse, spre influenţe din zona asiatică sau pe o strategie destinată zonei Uniunii Europene de a cumpăra cât se poate din domeniile energetice, petroliere sau de resurse minerale. Precedentul Kosovo oferea Rusiei monedă de schimb sau posibilitate de intervenţie pentru protejarea acestei populaţii, fără a fi nevoită să treacă prin procedura impusă de Organizaţia Naţiunilor Unite, situaţie de care Rusia se va folosi ulterior. Totodată, în zona sud-est europeană, în conflictele iugoslave şi sârbe, s-au disputat şi culoare energetice. Catalogarea UCK ca organizaţie teroristă şi eforturile Rusiei de a ancheta acţiunile acesteia pe linia traficului de persoane, organe sau droguri nu prea au avut şanse de izbândă. UCK a înţeles când a venit momentul să se dezarmeze, chiar dacă nu total, şi să ducă lupta pe alte fronturi, diplomatice, economice sau de strategie militară, beneficiind şi de sprijinul unor forţe occidentale.

Bibliografie

A. Lucrări cu caracter general

Fulga 2009: Cristian Fulga, Dan Fulga, Vasile Fulga, *Ucideţi teroarea. Terorism, antiterorism, contraterorism*, Bucureşti, Editura Centrului Tehnic-editorial al Armatei.

Gallagher 2006: Tom Gallagher, *Balcanii în Noul Mileniu. În urma războiului şi a păcii*, traducere din limba engleză de Gabriela Ionescu, Bucureşti, Editura Humanitas.

Judah 2000: Tim Judah, *Kosovo, war and revenge*, New Haven, Yale University Press, C.T.

Palmer 1993: John Palmer, *EC loses patience with Grek moves to block the recognition of Macedonia*, „The Guardian”, January 14.

Ungureanu 2010: Radu Sebastian Ungureanu, *Securitate, suveranitate şi instituţii internaţionale*, Iaşi, Editura Polirom.

B. Resurse web

Pierre Arnold, *Serbia-Kosovo: a glimmer of light at the end of the tunnel*, ESISC Analysis – www.esisc.org.

George Damian, *Kosovo cel mai periculos precedent* – www.ziare.ro.

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)

Christopher Deliso, *Kosovo după independența supravegheată*, interviu cu Petrit Selimi, ministru adjunct al Afacerilor Externe din Pristina – www.balkananalysis.com.
SUA acuză atacurile teroriste din întreaga lume – www.setimer.com-Rapoartele.

Kosovo, Divergent Interests

The dismantling of the Republic of Yugoslavia, the "Big Slavic State", a dream of Serbia since 1389, after the defeat against the Ottoman Empire, couldn't be achieved peacefully because the ideals of the Serbian diplomacy have been shattered. This situation was unacceptable to the Serbs. The hot spot of conflicts, in former Yugoslavia, was the start of Kosovo separation from Serbia, which is thus punished by the Western powers. Alongside Serbia stood Russia, a traditional ally, advocate of Serbia and thereby advocate of its own interests, in conflict with the Western ones.

BDD-A8117 © 2014 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:54:01 UTC)